

Abstrakt v českém jazyce, název práce a klíčová slova

Specifika výslechu dětí

Děti, tedy osoby mladší osmnácti let, jsou skupinou osob, která se v trestním řízení objevuje nikoli ojediněle, a to v různém procesním postavení. Mohou se tak dostat do situace, kdy bude potřeba je vyslechnout. Oproti dospělým děti potřebují jiný přístup a zasluhují zvláštní ochranu.

Toho si všímá i právní úprava, která na více místech upravuje speciální zacházení s dětmi během trestního řízení včetně zacházení s dětmi během výslechu. Mezi tato ustanovení patří ustanovení o nutné obhajobě mladistvého, o přítomnosti některých dalších osob u výslechu nebo ustanovení upravující možnost vést výslech před zahájením trestního stíhání. K možnostem výslechu před zahájením trestního stíhání a následnému čtení takto získaných protokolů o výslechu se z hlediska zachování práv obhajoby vyjádřil Ústavní soud i Evropský soud pro lidská práva. Oba zmíněné soudy došly k závěru, že takto získaný důkaz lze použít v trestním řízení i navzdory porušení práva na spravedlivý proces, protože jsou v takovém případě dány jiné záruky zákonnosti nebo je důvodem pro toto omezení ochrana jiných základních lidských práv. Judikatura nicméně vymezila i hranice používání takto získaných důkazů, jelikož dovodila, že je nelze použít jako důkaz stěžejní.

Z psychologického hlediska je jedním z největších problémů sugestibilita dětí, která je obecně větší než u dospělých osob. Kromě návodných otázek ovlivňuje výpověď dítěte také úroveň jeho vývoje nebo slovník použitý vyslychající osobou.

Velmi důležité je atmosféra, ve které je dítě vyslycháno, a to jak vnější prostředí, tak vystupování osoby vyslychajícího. Vnější prostředí by mělo v dítěti vzbuzovat pocit klidu a bezpečí. K tomuto účelu jsou budovány speciální výslechové místnosti. Vyslychající by měl na dítě také působit uklidňujícím dojmem a neměl by v dítěti vzbuzovat strach. I proto je zásadní nepodcenit formování psychologického kontaktu před začátkem výslechu.

Součástí práce je také průzkum naplňování některých vybraných specifíků v praxi. Nejvíce problematickou oblastí se zdá být odbornost vyslychajících, která se sice v posledních letech zlepšuje, stále však není na ideální úrovni. Další oblastí výzkumu byla přítomnost rodičů u výslechu, kde mezi respondenty panuje shoda na tom, že jejich přítomnost u výslechu je spíše kontraproduktivní. Předmětem zkoumání bylo také využívání výslechových místností, které se obecně setkávají s pozitivním ohlasem. Frekvence jejich využívání je sice uspokojivá v tom smyslu, že závažné nebo nějakým způsobem náročné výslechy se nejspíše uskutečňují ve

speciálních výslechových místnostech, na druhou stranu od ideálního stavu, kdy je speciální výslechová místnost při výslechu dítěte standardem, je podle výzkumu praxe prozatím vzdálená.

Klíčová slova: výslech, dítě, výpověď